

5. ZUŠkoviny

číslo

XII. ročník

Měsíčník Základní umělecké školy F. A. Šporcka, Jaroměř

vychází 3. ledna 2018 s pranostikou:
Teplý leden, k nouzi krok jen jeden.

Úvodník – novoroční

„Vinšujem vám nový rok, abyste se dočkali Krista Pána napřesrok, abyste měli pohanky po hambalky, žita od štíta do štíta, pšeničky od hranice do hranice, brambor plné hromady, sto kop ovsu do stodoly a sto rýnských do toboly, do chlíva pěkná dvě telátka, do kolébky švarná dvě děťátka, abychom k vám přes rok přišli a vás ve zdraví zas našli! Aby vám nikdy nechybělo chleba a po smrti – fuk do neba!“

Takové přání těšivalo hospodáře nejspíš v předminulém století při novoroční koledě. Na vlastní půdě hospodařící lidé byli úzce spjatí s přírodou, proto se nám dochovalo tolik pranostik, které se týkají budoucí úrody. Dlouhodobým pozorováním se zápisy o počasí v takových předpovědích zobecňovaly, používaly a asi i vycházely. Lidé žili prostě, byli pokornější, protože na úrodě závisel jejich život. Podle toho se také k přírodě chovali a dnes by se velmi divili, jak to máme my... V dnešní době si přejeme hlavně pevně zdraví a víme proč, ostatní si přece můžeme koupit... Do nového roku vám přeji hlavně to, co nikde nekoupíte!

Vaše Jé

„Že nedostanete vždy, co chcete, je někdy obrovské štěstí.“ (Dalajláma)

České Vánoce (závěrečné vinšování)

Z notesu pana ředitele

Můj notes nadepsaný rokem 2017 společně se všemi kalendáři se stal památkem na všemožné dění minulého roku. Stránky jsou popsány hustě a k té poslední, nadepsané prosinec 2017, bych se ještě alespoň na chvíli rád vrátil. Poslední měsíc roku bývá vždy v naší zušce nabitý, pro přípravu slavení Vánoc bývá zapotřebí spousta muziky, představení, přáníček, péefek, zkrátka všechny tři obory měli napilno. Tak naši pozouněři svým vytrubováním otevřeli dobu adventní nejen na jaroměřském rynku, ale i v okolních obcích, na adventních trzích si do sytosti zahrála Musica per legni, Kytarový betlém Matyáše Brauna, klarinetový kvartet společně se zpěváky přinesl vánoční náladu do Domu s pečovatelskou službou, sbor Bel Canto zazpíval na všech třech odděleních léčebny dlouhodobě nemocných a ještě spousta další muziky bylo potřeba a podělili se o ni zuškoví muzikanti. K tomu několik koncertů přímo v zušce. A korunou nejzářivější pak bylo představení v Městském divadle s názvem České Vánoce. Výjimečný projekt, na kterém spojily své síly všechny obory školy a na kterém se podílelo téměř osmdesát účinkujících. Na jednoduše pojednané scéně, která otevírala obrazotvornost, se odehrál neobyčejný příběh obyčejných dětí, které mohly prožít společně se všemi diváky kouzlo, hloubku, ztišení, opravdové, čisté radování. Vše, co ode dávna patřilo k době adventní a slavení narození Spasitele, Vše, co můžeme zažít i dnes, pokud se vzdáme uječené, prvoplánové a vtíravé komerce a vrátíme se k podstatě adventu a Vánoc. Ne jedinou, ale jistou cestou k návratu, je tradice a moudrost z dob, které známe jen z knih, ale které můžeme žít znovu. To se podařilo i našemu dramaťáku a síla výpovědi byla neopakovatelná. Vše provázené adventními a vánočními zpěvy sedmnáctého století, které připravil smyčcový soubor Musica Sporcka a sbor Bel Canto. Závěr patřil setkání při nejradostnější události - při zpívání na půlnoční mši, při které hrála Musica Sporcka a klarinety, a zpívalo společně se sborem Bel Canto dalších čtyřicet zpěváčků z hudebních nauk. S radostí jsem sledoval do posledního místa plné divadlo při dopoledním představení a i plný sál při večerním uvedení. Nehoršete se na mě, pokud nejmenuji všechny, kdo si na společném díle pořádně „máklí“, jen bych i zde rád poděkoval Jarce Holasové za scénář a nastudování, Kristýně Brzkové a Markétě Kočí za přípravu zpěváků, Janě Kovářové a Nikole Hájkové za instrumentální muziku, Radce Ulichové za scénu a všem, kdo přiložili svou ruku k dílu. Jak rychle uběhl advent, tak uběhly i vánoční prázdniny a jsem v lednu nového roku. Ten s sebou tradičně přináší třídní koncerty, zdánlivým klidem se připravuje na soutěžní bouření, přehlídkové a festivalové dění, ale hlavně přináší další práci při společné věci - aby umění, o které se v naší zušce všichni snažíme, bylo poctivé, pravdivé, dokázalo pohladit, poučit, posílit, povznést. Tak nám všem přeji, abychom k tomu měli pevně zdraví těla i duše, dostatek sil a nevysychající pramen inspirace! Váš Vlastimil Kovář

Bylo – nebylo

Naše České Vánoce v Městském divadle v Jaroměři

Na začátku září byl nápad Umělecké rady, co kdybychom letos nedělali školní akademii v červnu jako jiné školy, v době, kdy je vedro, výlety, maturity a shon před koncem školního roku, ale zkusili udělat ve spolupráci všech tří oborů tzv. komponovaný pořad a hlavně jindy. Od zářijového nápadu byl už jen krok k Vánocům a bylo to. Pak už jen takové ty běžné věci jako domluvy o repertoáru, celkovém konceptu, scénografickém zpracování, výběru účinkujících, hledání volných termínů pro společné zkoušky...a zkoušení a učení a víra, že to vcelku bude fungovat a že výsledek potěší diváky, když nás moc těší průběh, byť velmi náročný. Zpěváci a muzikanti cvičili a zkoušeli zvláště, dramatickou složku podle lidových textů a zvyků z období adventu a Vánoc se pokusili na jeviště převést žáci 3. ročníku LDO v úzké spolupráci se staršími spolužáky, scénografie se ujali naši výtvarníci. Při společné zkoušce se sešlo osmdesát účinkujících v koncertním sále ZUŠ a bylo to „hustý“. V mírně chvějivém očekávání jsme vyhlíželi středu 13. prosince a byl to pro všechny hodně dlouhý den. Začal už před 8. hodinou ráno generálkou, v 10 hodin byla taková první premiéra, o které se může říci, že křest ohněm. Divadlo bylo plné žáků základních škol a spolužáků našich účinkujících, což je vždycky hodně kritické publikum. Na jevišti bylo cítit, jak jdou diváci s účinkujícími, živě reagují a potleskem odměňují hudební výkony. Dalším důležitým okamžikem byla návštěva Východočeské televize V1 v 17 hodin a kousek zkoušky a rozhovory jen pro ni. Reportáž se vysílala hned další den ve Zpravodajství. Druhá premiéra pro veřejnost od 18 hodin proběhla také krásně a vesele, napětí se udrželo, vše ladilo, potlesku bylo víc a na konci se společně zpívalo a hodně chumelilo. Víze pospolitosti se naplnila, překrásný dojem z výsledné události si neseme dál...radujme se, veselme se!

S velkým díkem všem zúčastněným Jé

Z pohledu zpěváka

Ve středu 13. prosince proběhla v jaroměřském divadle akce s názvem „České Vánoce“. Jen co jsme přišli do divadla, zjistili jsme, že nemáme kde být. My, zpěváci z nauky, jsme měli mít svou šatnu, ale v té údajně někdo spal (*Tamtamy pracují spolehlivě. Podle našich zpráv tam seděl pan revizor=kontrolor a intenzivně pracoval. pozn. redakce*). Tak jsme chodili po divadle, až jsme nakonec po čerstvě vytřené podlaze došli do nějaké místnosti dole. Byla velká, takže jsme se do ní pohodlně vešli, a navíc byla někde daleko od všeho ostatního, takže nevadilo, když jsme si povídali trochu víc nahlas. Jednou jsme si šli na podium vše přezpívat, a pak jsme měli volno. U nás to volno vypadalo asi tak, že jsme se posadili, svačili, koukali na pohádky a u toho vzpomínali na naše kamarády, kteří právě sedí ve škole a učí se. Když jsme měli jít na řadu, ozdobili nás bílými rukavicemi a šálami. Přišli jsme na podium, zazpívali jsme, uklonili se, zavřela se opona a my mohli jít domů. Nebo do školy. Znovu jsme se sešli až večer, kdy nás přivítali tou novinou, že budeme v televizi. Tak jsme zazpívali jednou pro televizi a podruhé pro veřejnost. Po vystoupení jsme dostali čokoládu a šli jsme domů. Měli jsme radost, že si můžeme někde zazpívat a bylo to pěkné zpříjemnění toho dlouhého čekání na Vánoce. Pajda

Soubor „Je to tajný!“ v Praze

Scénickým čtením jsme se zabývali od září. Vybrali jsme knížku Ivy Procházkové „Myši patří do nebe, ale jenom na skok“ a zapojili se do projektu Čtenář na jevišti. Naše příprava vrcholila intenzivním soustředěním, na kterém jsme naši práci natočili a poslali organizátorům do Prahy. Porota nás vybrala mezi pět souborů, které měly možnost svou inscenaci předvést. 14. prosince jsme jeli do divadla Minor v Praze. Moc jsme se tam těšili. Brzy ráno jsme se sešli v ZUŠce a naložili všechny potřebné věci do mikrobusu. V Praze jsme byli akorát včas. Vyložili jsme ve Vodičkově ulici, z auta přímo na ulici a vynosili vše do malého sálu divadla. Viděli jsme další čtyři

představení z jiných škol a zahráli to naše. Na závěr bylo pro nás připraveno představení profesionálních herců ze souboru Listování. Od organizátorů dostal každý knížku a upomínkové předměty na kampaň Čtenář na jevišti. Naložili jsme a šli se projít po předvánoční Praze. Prošli jsme kousek Václaváku, Staromáku, byli na Karlově mostě a na trzích. Mikrobuse jsme našli a hodně unaveni jeli domů. Zpáteční cestu jsme prospali ale celý den jsme si moc užili.

M-O-A

Adventní Prahou za uměním a historií

V úterý 19. prosince jsme se vypravili s výtvarníky na dlouho očekávanou návštěvu Prahy. Vlakem bez přestupu tam i zpět, klidná jízda za mrazivého ale hezkého počasí naše těšení umocnila a dvě hodiny rychle utekly. V deset hodin dopoledne už jsme se kochali pohledem od Národního muzea na vánočně vyzdobené Václavské náměstí a zkratkou přes Havelskou tržnici na Staroměstské náměstí to bylo už jenom kousek. Staroměstská radniční věž byla sice oděná do lešení od hlavy až po patu, zabalená v ochranné fólii a vypadala jako velký dárek, ale orloj byl pro obdivovatele netknutý a dobře viditelný. Naše návštěva začínala předem domluvenou prohlídkou výstavy Jaroslava Róny v Domě U Kamenného zvonu před Týnským chrámem. Ve středověké budově, mezi jejímiž zdmi se prý narodil Karel IV., se ve dvou patrech naši žáci seznámili s tvorbou malíře a sochaře, keramika Jaroslava Róny. Do připravených notesů si zaznamenávali všechno, co je zaujalo a v závěru si i zatvořili. Inspirativní Rónova tvorba viděná předtím naživo se stala pojítkem a dala vzniknout zajímavým

kolážím a kresbám křídami na tmavém papíře. Škoda, že nebylo víc času. Ještě rychle vyběhnout mezi stánky s vonícími dobrotami, především horkým skořicovým trdelníkem na posilněnou a přes Ungelt, náměstí Republiky a Poříčí na Florenc do Muzea hlavního města Prahy. Povídání o významné osobě v historii naší země, svatém Václavovi, knížeti a světci, nás zaujalo, i když někteří už trochu uchozeni a plni dojmů byli trochu unaveni. O to větší radost mezi výtvarníky zavládla na zpáteční cestě k nádraží, Na Příkopě, kdy jsme nakoukli do útrob největšího hračkářství v Praze - Hamleys. Bez zpoždění jsme po sedmé večer dorazili na jaroměřské nádraží, a i když v Praze nebylo po sněhu ani památky, tady nám bílý sněhový poprašek už avizoval opravdu se blížící vánoční čas.

Radka Ulichová

Představujeme...Projekt Čtenář na jevišti

Čtenář na jevišti je projektem kampaně Rosteme s knihou, který začal původně jako součást evropské akce pod názvem „Reading Aloud, Reading Together 2013“ (Čteme nahlas, čteme spolu). Velký ohlas pedagogů i dětí přiměl kampaň zařadit projekt mezi své pravidelné aktivity, jež motivují děti k četbě knih a přibližují jim řadu možností práce s textem. Ústřední aktivitou projektu byla zvolena forma čtení nahlas v podobě scénického čtení z knih, které přivádí děti k hlubšímu poznání textu, jeho analýze, vlastní interpretaci a dalšímu využití, například přepracování na scénář a dramatisaci. Výsledkem je zdokonalení dovedností spojených s porozuměním textu, ve kterých české děti vykazují v mezinárodním srovnání dlouhodobé zhoršení.

profesionálního souboru Listování z knihy „Dobrodružství strýčka Ludvíka“, kterou napsal izraelský autor Janec Levi.

Letošní ročník projektu Čtenář na jevišti vzbudil velký ohlas mezi pedagogy i žáky. Porota měla plné ruce práce, aby z 86 skupin dětí vybrala pět nejinspirativnějších, které pod vedením svých učitelů, vychovatelů a knihovníků nacvičily scénické čtení podle vybrané literární předlohy. Všichni zúčastnění prokázali velkou píli, kreativitu a nadšení!

Nejlepší soubory zapojené do projektu **Čtenář na jevišti 2017** se setkaly 14. prosince 2017 v divadle Minor, kde předvedly svá vítězná představení a účastnily se představení scénického čtení

Záznam z finále najdete na: <http://www.rostemesknihou.cz/cz/o-kampani/ctenar-na-jevisti/>

Představujeme...skladatelskou soutěž Karla Krautgartnera v psaní pro big band

Tuto soutěž vyhlašuje big band Concept Art Orchestra, v jehož čele stojí trumpetistka a skladatelka Štěpánka Balcarová, která učí na pražské Konzervatoři Jaroslava Ježka. Zúčastnit se jí může každý, kdo dokáže napsat skladbu dle stanovených kritérií. Z těch je směrodatné vlastně jen obsazení, což je velký jazzový orchestr: 5 saxofonů, 4 trumpety, 4 trombony, rytmická sekce. A doporučena je i délka kompozice, nějakých 7-10 minut, jinak se invenci a fantazii meze nekladou. Letos proběhl druhý ročník soutěže, ten byl vyhlášen v únoru 2017, uzávěrka přihlášených skladeb byla na konci září, výsledky byly vyhlášeny na začátku listopadu a koncert vítězných kompozic proběhl 27. listopadu ve Studiu A Českého rozhlasu. Soutěžní skladby posuzuje porota sestavena z předních českých a slovenských skladatelů a předsedou je vždy zajímavá zahraniční osobnost. V minulém ročníku to byl Ed Partyka, letos Michael Abene, oba z USA.

Hlavní cenou byly oceněny tři kompozice autorů Bharaty Rajnoška, Lucie Páchové a Radima Hanouska.

Karel Krautgartner (1922-1982), po kterém je soutěž pojmenovaná, byl jeden z nejlepších českých saxofonistů a klarinetistů a také jeden ze zakladatelů moderního jazzu u nás, jednak jako hráč, ale i velkou měrou jako skladatel a aranžér. Hrál v orchestrech Gustava Broma a Karla Vlacha a v jeho nejslavnější éře vedl Jazzový a Taneční Orchestr Československého Rozhlasu. Po sovětské okupaci 1968 emigroval do Rakouska a posléze do NSR, u nás byl uvržen v nemilost a mnoho jeho původních partitur (hlavně těch instrumentálních a jazzových, ty taneční a zpívané komunistickému režimu naštěstí tolik nevadily) bylo nenávratně zničeno. Na letošním koncertě vítězných skladeb zazněla Krautgartnerova skladba Neony, která je sice z roku 1955, ale i dnes vedle současných a mnohdy velice avantgardních kompozic suverénně obstála.

Zdeněk Borecký

www.conceptartorchestra.cz: „Z důvodu vysoké kvality zaslaných kompozic jsme udělili také dvě Čestná uznání: Zdeněk Borecký: Bach Was DJENTleman a Robert Stolba: Daydream

Zdeňkovi Boreckému k velkému úspěchu blahopřejeme!

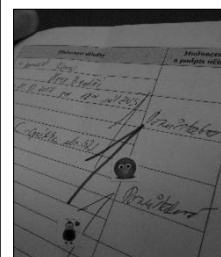

Přišla jsem...Jana Pozůstalová

Vzpomínáš si, kdy jsi přišla poprvé do zušky? My jsme chodily nejdříve soukromě na zobcovou flétnu, do zušky jsme přišly poprvé až ve třetí třídě, bylo to ve Dvoře Králové nad Labem. Tam jsme všechny tři chodily na příčnou flétnu. Já jsem z trojčat.

A do jaroměřské zušky? To bylo v šestnácti letech, naše paní učitelka začala hrát v Praze v Českém rozhlase a na výuku už neměla čas. Tady jsme všechny tři začaly chodit k panu Brunnerovi. Potom jsem šla na Konzervatoř do Pardubic a teď ještě dodělávám Konzervatoř v Praze. **A vybrala sis dobře?** Jo, já tu flétnu miluju. Taky jsem hrála u pana Brunnera na saxofon, ale ten jsem teď prodala, kupovala jsem novou flétnu, ale možná se k němu ještě někdy vrátím. **Jak se stalo, že tady učíš?** Pan Brunner mi zavolal, že je tady potřeba pomoct s výukou flétny. **A hraješ ještě někde?** No, hraju ve Východočeském divadle v Pardubicích, tam se hraje muzikál Kiss me, Kate. **Kdybys měla výuku a hru v orchestru nějak porovnat, jde to?** Je to tak

půl, na půl. Myslím si, že když učitel jenom učí, tak mu chybí ta zkušenost z hraní. Měla jsem v Pardubicích paní učitelku, která jenom učila...a není to dobře, nemůže totiž předávat tu radost z hraní. **Vyučuješ první rok?** Ne, učím ještě v Pardubicích na ZUŠ Bonifantes, už šestým rokem. Tady mám nejmladší děti a ty si vyiplám, jsou všechny zlatý. **Ještě se musím zeptat, byla někdy krize, že s hraním skončíš?** No, byla. Pamatuji se, že když jsme s holkama jako malé nechtěly cvičit, že mamka

po nás házela kusy těch zobcovek, vždycky je rozmontovala a házela tím po nás... takhle nás k tomu dokopávala. Bylo fajn, že jsme hrály všechny, to byl hned soubor a bavilo nás to. Potom, když holky už nehrály, tak už jsem byla velká a bavilo mě strašně cvičit a být s nástrojem. Neměla jsem nikdy moc kamarádů. **Co bys poradila těm, co jsou zrovna v krizi a mají řůu kamarádů, kteří nedělají nic?** No, že to nemají lámat přes koleno. Ať si vzpomenou na to množství odcvičených hodin, které tomu doteď věnoval a že když teď ten nástroj odloží s tím, že se k němu třeba za rok vrátí, tak už to nepůjde. Zákonitě vznikne propast a po době se těžko budou k tomu zpátky nutit. **Děkuji a přeji hodně zlatých dětí, diváků a posluchačů!** Jé

...viděli jsme...

...výtvarníky na výletě v Praze...

...a Kytarový betlém Matyáše Brauna
ve Vysokém nad Jizerou...

...zvítězili jsme!

Pěvecké dueto Rozárka Brzková a Eliška Lhotská získalo úžasné 1. místo v mezinárodní pěvecké soutěži Stonavská Barborka. Mladým zpěvačkám se podařilo obhájit prvenství z loňského roku. Děvčatům i paní učitelce Kristýně Brzkové patří velká gratulace a poděkování.
Vlastimil Kovář

Do šatny

Příběh vánočního stromku

Napadlo vás někdy, co se stane s takovým stromkem po Vánocích? Celé svátky si dosyta užívá pozornosti, je celý nazdobený, zářící – sen každého stromu. Jenže pak mine Štědrý den, minou vánoční svátky, starý rok se překulí do nového a najednou domácnosti obcházejí tři králové. V těch dnech většinou stromkům skončí jejich výpůjční lhůta, jsou odstrojeny a slavně neslavně putují... k popelnicím. Docela smutný konec, že? A co kdybyste se dozvěděli, že to není tak úplně pravda?

To byl takhle jeden takový stromek. Pravda, nebyl moc hezký. Nebyl ani moc vysoký, zato byl velmi nadšený a odhodlaný splnit svůj životní úkol. Pár dní tak stál na adventních trzích a sledoval, jak jsou jeho statnější a vyšší sourozenci odvázeni do svých nových rodin. Už pomalu začínal pochybovat, že svůj úkol splní, ale pak se nad ním jedna hodná rodina slitovala a koupila si ho. To bylo radosti. Pověsili na něj skoro všechny ozdoby, které doma měli, omotali ho svíčkami a úplně na špičku mu nasadili krásnou zlatou hvězdu. Stromček byl na sebe náležitě pyšný. Jak se však blížil jeho odchod, začal být čím dál víc smutnější. Nevěděl sice, co se s ním přesně stane, ale byl si jistý, že do lesa za svými kamarády už se nepodívá. Nastal den D a stromček se musel rozloučit. Když ho, holého a napůl opadaného, nesli k popelnici, bylo mu do pláče. Jediné pozitivní na celé věci bylo to, že tam s ním ležela spousta dalších stromů, takže si s nimi krásně popovídal. Nastala noc. Chladná a temná. Najednou naše hrdiny probudilo ostré světlo a stromky cítily, že je někdo zvedá a někam nakládá. „To je náš konec,“ říkaly si stromky a raději zavřely oči, aby to nemusely sledovat. Nemohly se mýlit víc. Když oči zase otevřely, stály v nádherné zahradě plné jehličnanů, starých i mladých, všechny však zářily zdravím. Nevěřicně si prohlížely své do té doby skoro holé větve, které byly nyní hustě zarostlé. Od ostatních stromů zjistily, že sem byly dovezeny službou Povánoční péče o vysloužilé stromy s.r.o., která je všechny znovu zasadí a díky speciálnímu hnojivu mohou znovu zapustit kořeny a růst. Náš stromek pocítil neskutečnou radost. Tohle bylo mnohonásobně lepší než skončit někde na skládce.

BobuLe

PF 2018

Soubory LDO ZUŠ F. A. Šporka a Kolegia hraběte Šporka, Jaroměř a Jarka Holasová

„... Snad se nějaké božstvo ubírá svou cestou; jde bez inkoherece a postupně; snad jeho cesta je jakési vůdcovství, kterého se máme chopit. Bylo by nám možno krok za krokem jít ve stopách božstva. Snad by to byla cesta spásy...“

Karel Čapek: Šlápěj

Víte, že...Novoročenka – PF – slangově Péefko z francouzského Pour féliciter (= pro poblahopřání) je nenáboženskou alternativou vánočního papírového přání šťastných a veselých Vánoc? U nás se stala populární v průběhu 19. století ale už tehdy byla kritizována za to, že jde o nouzovou omluvenku rozesílanou přátelům místo jejich osobní návštěvy.

Základní umělecká škola F. A. Šporka, Jaroměř, Na Obci 142, 551 01, Jaroměř, tel. 491 812 356
e-mail: info@zus-jaromer.cz, www.zus-jaromer.cz

5. číslo vychází 3. ledna 2018 s pranostikou: Teplý leden, k nouzi krok jen jeden.

redakční rada: BobuLe (Lenka Jechová), k-Ája (Karolína Novotná), Pěš (Petra Březinová), čaBMa (Barbora Maksymovová), Ančičíí (Anna Vitvarová), Bapu (Alžběta Skořepová), (h)RUŠ (Hana Hrušková), M-O-A (Adéla Moravcová), Pajda (Pavla Tichá), korektury, grafická úprava: Jé (Jarka Holasová)